

Fondansökan: Förutsättningar för automatiserade beslut

I. Generell information

Projektamn:	Förutsättningar för automatiserade beslut
Projektstart- projektstut	Mars 2022 – December 2022
Framtidsfond:	Framtids- och utvecklingsfond
Ansökt belopp:	1 504 800 kr
Nämnd/er:	Kommunstyrelsen (berör alla nämnder i tillämpning)
Ansvarig/a direktör/er:	Sidrah Schaidler, Henrik Palmblad-Wennergren
Kontaktperson:	Henrik Palmblad-Wennergren
Projektledare:	Ej identifierad

2. Sammanfattning av projektet

2.1 Nuläge och problembild

Ny lagstiftning möjliggör automatiserat beslutsfattande

Utifrån ny lagstiftning som föreslås börja gälla den 1 juli 2022 får kommuner samma möjlighet att till automatiserat beslutsfattande som redan finns inom den statliga förvaltningen. Ändringen innebär att det i kommunallagen införs bestämmelser som ger en möjlighet för kommuner och regioner att besluta att beslutanderätten i sådana ärenden som en nämnd i dag kan delegera till exempel anställda också ska kunna delegeras till en automatiserad beslutsfunktion. En förutsättning för att delegation ska kunna ske är att ett sådant beslutsfattande inte strider mot bestämmelser i annan lagstiftning. Automatiskt beslutsfattande kommer att vara begränsat till ärenden där det finns ett tydligt regelverk för när ett tillstånd eller en ansökan ska beviljas och när den ska avslås. Beslut i ärenden som överprövas genom laglighetsprövning, beslut i ärenden som inte kan överklagas och beslut i ärenden om upphandling ska däremot inte omfattas av möjligheten till automatiserat beslutsfattande. Ansvaret för det automatiserade beslutsfattandet ska ligga på respektive nämnd.

Det kan noteras att Nacka kommun yttrat sig över den utredningen som föreslog ändringen (KFKS 2021/644) eftersom den föreslagna ändringen ligger i linje med kommunens arbete med robotisering av beslutsunderlag.

Nuläge

Varje nämnd fattar en mängd beslut utifrån sina respektive ansvarsområden. En övervägande del av nämndernas beslut är delegerade vilket innebär att en tjänsteperson fattar beslut på delegation av nämnden. Av respektive nämnds delegationsordning framgår om en beslutstyp är delegerad och i så fall till vilken funktion. Nämnder som ansvarar för olika typer av myndighetsutövning genererar ofta stora mängder av beslut dagligen. Det kan konstateras att en majoritet av

kommunens nämnder handlägger ärenden som avser myndighetsutövning vilket innebär att beslutsmängden är omfattande.

2019 utsågs Nacka kommun till ”Årets välfärdsförnyare” av Dagens samhälle för arbetet med att robotisera enkla och monotona arbetsuppgifter så att medarbetarna i stället kan lägga tid på mer kvalificerade arbetsuppgifter. Till skillnad från många andra kommuner, som robotiserar processer, så har Nacka utmärkt sig genom att skapa ett arbetssätt som gör det enklare att bygga ut digitaliseringen. Inom bland annat försörjningsstöd och vuxenutbildning har en stor del av handläggningen automatiserats. Eftersom många verksamheter kommit långt vad gäller automatiseringen (eller robotisering) är det välkommet att även kunna koppla på ett helautomatiskt flöde och då även det sista steget, själva beslutet. Ett automatiserat beslutsfattande ligger även i linje med den digitaliseringsstrategi som antogs av kommunfullmäktige 2019 och möjliggör att digitaliseringstakten fortsatt kan öka, bli mer sammanhållen och kostnadseffektiv.

Ett automatiserat beslutsfattande väntas frigöra tid inom kommunens administration och kunna ge en kortare handläggningstid vilket förbättrar servicen till bland annat invånare och näringsidkare. Då statliga myndigheter (exempelvis Skatteverket och Försäkringskassan) redan har lagliga möjligheter till automatiserat beslutsfattande får kommunen samma förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt möta dagens samhällsutmaningar och välfärdens framtida behov.

2.2 Förslag på lösning

Ansökan avser en förstudie som ska skapa förutsättningar för Nacka kommun att kunna dra nytta av möjligheten att automatisera beslut, givet förväntad lagändring 1 juli 2022.

För att kunna tillämpa ny lagstiftning krävs en tydlig definition av vilka beslut som kommer kunna fattas automatiskt. Utifrån denna definition kan respektive nämnds beslut kategoriseras utifrån om det är möjligt att automatisera beslutstypen och om det är lämpligt. Lämpligheten kan bland annat beräknas utifrån effektivitetsvinster och utifrån om nämnden önskar delegera med automatisering. För att detta ska kunna ske behövs en förändringsledning och utbildning för tjänstepersoner som berörs av förändringarna, samt analys av de tekniska förutsättningar som finns idag och vad som behöver utvecklas för att stötta automatiserade beslut.

Förstudien ska:

- Ta fram en tydlig definition av kriterier som hjälper verksamheter att snabbt förstå vilka av deras beslut som kan bli föremål för automatisering
- Genomföra utbildningsinsatser för respektive nämnd (tjänstepersonsnivå) för att förbereda förändrade arbetssätt med automatiserade beslut
- Ta fram en modell för beräkning av effekthemtagning
- Inventera och kartlägga vilka beslutsprocesser som potentiellt bör kunna automatiseras.
  - Listan prioriteras utifrån var vi beräknar störst möjliga effekthemtagning
  - Processerna grupperas efter komplexitet och befintlig/framtida RPA-förmåga.
  - Detaljnivån i inventeringen kan skilja sig åt beroende på vilken potential som identifieras.
- Göra en nulägesanalys av befintliga tekniska förutsättningar

- Göra en gapanalys för utvecklings-, alternativt upphandlingsbehov
- Göra en marknadsanalys/omvärldsanalys för potentiella nya lösningar
- Ta fram kostnadskalkyl för genomförandeprojekt
- Ta fram underlag för beslut om fortsatt införande/utvecklingsprojekt. Underlaget baseras på tekniska förutsättningar och störst effekthemtagning.

2.3 Mål

Projekt mål

- Översikt av kommunens potential gällande processer som kan automatiseras och där tids- och/eller kostnadsbesparing alternativt möjlighet till kompetensväxling/nyttjande är tydligt prioriterade.
- Ökad kunskap hos processägare kring våra befintliga stöd kring automatisering och potentiell utveckling framåt på området inom robotisering och AI-teknik
- Ökad kunskap om de nya förutsättningarna kring automatiserade beslut i kommunallagen.
- Ökad kunskap över befintlig teknikinfrastruktur för RPA och önskat läge för att möta upp mot ett framtida genomförande inom ramen för befintlig objektsförvaltning.
- Rekommendationer för hur vi ska genomföra ett införande av automatiserade beslut

Effekt mål

- Snabbare handläggning av processer där beslutsfattandet kan automatiseras.
- Kostnadsbesparing i handläggningen av kommunens beslut.
- Ökad kvalitet och rättvisa i kommunens beslutsprocesser.
- Ökad digitalisering, och därmed minskad miljöpåverkan, i handläggningen av kommunens beslut.

3. Framtidsfondernas grundläggande kriterier

För att beviljas medel ur framtidsfonderna har Kommunstyrelsen beslutat KFKS 2020/918 att nedanstående kriterier ska vara uppfyllda. Kommentera nedan på vilket sätt projektet är tänkt att motsvara dessa kriterier.

Kriterier för fondmedel:	Kommentar
1. Utanför ordinarie driftsbudget: Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten	Detta är en kommunövergripande förändring som drivs av ändrade lagkrav, och kräver resurser från alla verksamhetsprocesser som innefattar beslut. För att samordna och minimera vår resursanvändning krävs därför en särskild satsning som möjliggör att förändringen kan genomföras så effektivt som möjligt.
2. Ej utökad driftsram:	Satsningen är av engångskaraktär och kommer inte ha någon påverkan på befintliga driftsramar.

Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande	
3. Tid, ej investeringar: Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar	Projektet ska finansiera de kompetenser som behövs för att driva förstudien, vilket kan innefatta både tid från interna resurser samt konsulter vid behov.
Nackakriterier:	
4. Mätbart: Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter	Genom att nyttja möjlighet till automatiserat beslutsfattande kan många av Nackabornas och näringslivets ärenden handläggas med väsentligt ökad snabbhet vilket är direkt värdeskapande. Att vi förkortar handläggningstider skapar långsiktigt positiva effekter för Nacka kommun som en modern och effektiv leverantör av välfärdstjänster.
5. Bidra till målen: Insatserna ska vara i linje med Nackas övergripande mål	<p>Maximalt värde för skattepengarna Med en effektivare handläggning genom regelstyrning och automatisering kan fler beslut verkställas på kortare tid och kommunens resurser utnyttjas mer effektivt. Kostnaden per beslut kan optimeras.</p> <p>Bästa utveckling för alla Genom att nyttja våra medarbetares kompetenser på bästa sätt i mer värdeskapande funktioner kan vi utveckla kommunens förmågor och skapa mervärde för Nackaborna. Automatisering av hela beslutsprocesser ger kortare handläggningstider vilket i sin tur bättre möter upp mot Nackabornas förväntningar. Ökad kvalitet och rättvisa i beslutsprocesser skapar mer jämlikhet i bemötandet av Nackabornas behov.</p> <p>Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka Genom att inte fungera som en bromskloss i administrationen kring utvecklingen av Nackas livsmiljöer.</p> <p>Stark och balanserad tillväxt Automatisering och robotisering skapar en ökad förmåga att främja tillväxt genom snabbare handläggning av beslutsärenden inom olika delar</p>

	av Nacka kommuns administration.
6. Effektiva arbetsätt: Nytänkande och utvecklande av nya arbetsätt för att "Växa-utan-att växa"	Om rutinmässigt beslutsfattande med stora volymer i stället kan hanteras automatiskt innebär det frigjord tid för våra medarbetare att nyttja till mer kvalificerade arbetsuppgifter. Det innebär både möjligheter att förbättra service till invånarna genom ökat fokus på mer komplexa ärenden och snabba beslut för rutinmässiga ärenden. Automatiskt beslutsfattande kan också ses som bidragande till ambitionen om pappersfria flöden, om kommande genomförande även tar höjd för en övergripande processförnyelse och inte enbart själva beslutsdelen.
7. 10/25 Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv	Kvalitetsmått: Genom rationalisering och eliminering av mänsklig påverkan av rutinmässigt beslutsfattande minskas också risk för ojämlika eller felaktigt fattade beslut. Kostnadsått: Projektet avser att designa en business casemodell för effekthemtagning som är applicerbar på alla processer och som syftar till att tydliggöra den potentiella kostnadsbesparingen vid ett eventuellt beslut om att automatisera den specifika processen. En initial kostnad för eventuellt inköp/utveckling av teknik för automatiserat beslutsfattande är att förvänta, men den initiala investeringen beräknas hämtas hem snabbt vartefter fler beslut hanteras automatiskt och hela handlägningsprocesser kan digitaliseras fullt ut.

4. Prioriteringsunderlag för KS beslut

Din ansökan kommer att bedömas utifrån nedanstående prioriteringsgrunder. Kommentera nedan på vilket sätt projektet motsvarar dessa.

Ger större mervärde för Nackasamhället

Ett automatiserat beslutsfattande möjliggör att många av Nackabornas och näringslivets ärenden kan handläggas med väsentligt ökad snabbhet. Det frigör kompetens som kan nyttjas till att ge bättre service i mer kvalificerade ärenden, vilket ger större värde för både Nackasamhället och våra egna medarbetare. Att låta automatiseringsteknik baserad på tydliga regelverk hantera rutinmässiga ärenden ökar också kvaliteten, då risken för fel eller ojämlig behandling minskar.

Ökar intern samverkan och kommungemensam nytta

Förstudien i sig syftar till att stötta Nacka kommuns verksamheter att snabba på digitaliseringen genom kunskapsökning kring vilka möjligheter automatisering ger. Det kan ske t ex genom robotisering och AI-tillämpningar kopplat till verksamheternas befintliga processer och aktuellt lagrum.

Förstudien syftar också till att tydliggöra det kommungemensamma perspektivet i frågan. Genom att samordna och styra en satsning på automatiserade beslut kommungemensamt säkerställer vi att ev utveckling kan nyttjas gemensamt, och prioriterar utveckling där störst effekt kan hämtas hem.

Bidrar till mer effektiva och smartare lösningar

Införande av automatiska beslut kommer bidra till målet att gå från papper till digitalt hela vägen, då det ofta är en del av processen som ännu inte kunnat digitaliseras. När vi når fullt digitala flöden möjliggörs en högre grad av effektivitet, och möjligheten att fortsätta utveckla arbetssätt med stöd av digitaliseringens möjligheter ökar.

Projektet hade inte varit möjligt att genomföra i närtid utan medel från framtidsfonderna

Detta är en kommunövergripande förändring som drivs av ändrade lagkrav. Ingen enskild verksamhet har skapat utrymme för en gemensam satsning i budgeten för 2022 varför särskilda medel behöver tillsättas.

5. Budget och nyttokalkyl

Den totala projektbudgeten är beräknad till 1 504 800 kronor.

Inga investeringar ingår i projektet.

6. Övrig relevant information

Här kan du lämna ytterligare information som du tror är viktig för bedömning och prioritering av er projektansökan.

Nacka, datum: 2022-02-04

Namn

Sidrah Schaider

Henrik

Palmlad-Wennergren

Nämndordförande

Direktör

Direktör